

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/234/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115211464
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3115211464.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu X. S. I. s. r. o. so sídlom D., J. č. 8, X. XX XXX XXX, zastúpeného S.. S. C., advokátom so sídlom D., J. č. 8, proti žalovanej V. K., bytom A. nad C., P. I. č. XX/XX, o zaplatenie X.XXX,XX E. s príslušenstvom, odvolaní navrhovateľa proti rozsudku V. súdu Trenčín zo dňa 14. marca 2016, č. k. 21C/205/2015-36, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej výrokovej časti a vo výroku o náhrade trov konania **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa konanie v časti XXX,XX Eur v dôsledku späťvzatia návrhu podľa § 96 ods. 1-3 O.s.p. zastavil. V zostávajúcej časti žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozsudku uviedol, že dňa 15.02.2011 uzavreli právny predchodca žalobcu, spoločnosť P., a žalovaná zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovanej celkovú sumu pôžičky vo výške X.XXX,XX Eur, ktorú sa táto zaviazala splácať v 60 mesačných splátkach po XX,XX Eur. V zmluve je ďalej uvedená hodnota RPMN úveru 19,35 %, ročná úroková sadzba 19,35 %, priemerná hodnota RPMN 20,04 %, termín konečnej splatnosti 02/2016. Podľa terminológie v zmluve použitej, schválená a zrejme skutočne poskytnutá výška pôžičky bola X.XXX,XX Eur. P. ako postupca postúpil pohľadávku voči žalovanej žalobcovi ako postupníkovi, zmluvou zo dňa 01.08. 2015. V čase postúpenia podľa tvrdení žalobcu pohľadávka predstavovala dlžnú istinu X.XXX,XX Eur a zmluvnej pokuty XXX,XX Eur. Doteraz žalovaná zaplatila XXX,XX Eur. Listom zo dňa 25.05.2012 vyzval veriteľ žalovanú k okamžitej úhrade všetkých zameškaných splátok. V priebehu konania žalobca vzal žalobu späť v časti o zaplatenie XXX,XX Eur, teda v časti uplatneného nároku na zmluvnú pokutu, v tejto časti potom súd konanie zastavil s použitím § 96 ods. 1-3 O. s. p. . Navrhovateľ uplatňoval svoj nárok na základe neplnenia podmienok právneho vzťahu zmluvy o úvere. Jeho podstatou je záväzok veriteľa poskytnúť peniaze do určitej sumy (limitu) v prospech dlžníka a na jeho požiadanie. Záväzku veriteľa zodpovedá záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Z jeho obsahu tiež vyplýva, že uzavretím úverovej zmluvy získava dlžník oprávnenie požiadať o poskytnutie peňažných prostriedkov do výšky dohodnutého úveru a je oprávnený čerpať úver do dohodnutej výšky.

Konštatoval, že základnou črtou typizovaných spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Posudzovaný právny vzťah túto charakteristiku spĺňa, pretože zmluva o úvere bola vyhotovená ako formulár a jej súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností Obchodné podmienky, ktoré žalovaná ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Je pritom nepochybné, že právny predchodca žalobcu pri uzavieraní zmluvy vystupoval v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná v čase uzavretia zmluvy nekonala v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti, zmluvu podpísala ako fyzická osoba za účelom priamej osobnej spotreby pre seba, resp. pre príslušníkov svojej domácnosti. Predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú

medzi veriteľom ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľkou. Predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Po preskúmaní veci súd zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti tak, ako to vyžaduje § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a to konkrétne: f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (konečný termín splatnosti úveru uvedený spôsobom ako v predmetnej zmluve 02/2016 za presný termín nemožno považovať), k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Následkom absencie vyššie uvedených údajov v úverovej zmluve je tak podľa zákona o spotrebiteľských úveroch to, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Toto možno konštatovať bez skúmania absencie ďalších náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca tak nemôže požadovať žiaden úrok a žiadne poplatky. Z dôkazov, predložených žalobcom, vyplýva, že žalovaná titulom úveru získala X.XXX,XX Eur a doposiaľ zaplatila XXX,XX Eur, vznikla by jej preto povinnosť vrátiť poskytnutú sumu X.XXX,XX Eur. Ďalej uzavrel, že Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. v znení zák. č. XXX/XXXX Z. z. v bode 1. v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka pripojila vetu: " Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva". Tento bod citovaného zákona nadobúda účinnosť až od 01.04.2015, no i napriek tomu je súd toho názoru, že už teraz dáva odpoveď v otázke premlčania pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka aj pred účinnosťou tejto novely. Z dôvodovej správy k zák. č. 102/2014 Z. z. vyplýva, "že na zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Rovnako to bude platiť aj pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku nie je upravená, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník". Uvedené teda znamená, že na premlčaciu dobu v spotrebiteľských zmluvách treba aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku /§ 101/, teda trojročnú premlčaciu dobu. Všeobecná premlčacia doba je podľa ustanovenia § 397 Obchodného zákonníka štvorročná, a podľa § 101 Občianskeho zákonníka je trojročná. Z uvedeného je zrejmé, že postavenie spotrebiteľa ako dlžníka je podľa Obchodného zákonníka nevýhodnejšie, pretože musí čeliť dlhšiemu obdobiu neistoty, v ktorom môže veriteľ súdne uplatniť svoj nárok. Právna úprava chrániaca spotrebiteľa preto odôvodňuje aplikáciu ustanovenia, ktoré je pre spotrebiteľa výhodnejšie a to ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka. Námieta premlčania vznesená nebola. V konečnom dôsledku však bol povinný súd k premlčaniu prihladiť aj z úradnej povinnosti, vzhľadom na novelu zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vykonanú zák. č. 102/2014 z. Z. s účinnosťou od 01.05.2014 v čl. VIII., podľa ktorej v zmysle § 5b orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátanie jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Ide o ustanovenie, ktoré ukladá povinnosť najmä súdom (ex offa) skúmať, či v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami nedošlo k premlčaniu. Vzhľadom k tomu, že táto novela zákona o ochrane spotrebiteľa nemá prechodné ustanovenia, má súd povinnosť prihladiť k premlčaniu ex offa pri všetkých sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv v čase svojho rozhodovania. V danom prípade súd dospel k záveru, že nárok žalobcu bol v časti premlčaný. Žaloba bola podaná súdu 18. 05. 2015, z čoho vyplýva, že splátky splatné do 20.04.2012 sú premlčané. Vzhľadom k tomu, že v zmluve absentuje jedna z jej podstatných náležitostí, a síce výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, nie je jasný rozpis jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky. Žalobca, resp. jeho právny predchodca teda sám zaviniť, že súd žalobe nemohol ani čiastočne vyhovieť, pretože nebolo možné zistiť, aká je suma istiny v jednotlivých nezaplatených splátkach, ktoré ku dňu podania žaloby neboli premlčané. Z toho dôvodu súd návrh zamietol v celom rozsahu.

Proti tomuto rozsudku a to zamietajúcejmu výroku a výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. navrhol ho zmeniť a jeho žalobe vyhovieť a priznať mu náhradu trov konania. poukázal na to, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver na základe úverovej zmluvy uzavretej v písomnej forme, dňa 15.02.2011 podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č.

129/2010 Z. z. , ktorá obsahuje všetky podstatné náležitosti pre spotrebiteľské úvery kladené zákonom č. 129/2010 Z. z. platným a účinným v čase poskytnutia úveru. Uviedol, že citovaný zákon v znení platnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy sankcionoval spotrebiteľské úvery bezúročnosťou len v prípade kumulatívneho splnenia nedostatku písomnej formy spotrebiteľského úveru a súčasnej absencie niektorej z náležitostí podľa § 9 ods. 2, písm. a) až k) a § 10 ods. 1 cit. zákona. Predmetná úverová zmluva spĺňa zákonom požadovanú písomnú formu a z tohto dôvodu nie je splnená zákonom stanovená podmienka pre označenie úveru za bezúročný. Ďalej poukázal na to, že v danej veci si proti žalovanému uplatňuje tiež okrem dlžnej istiny úveru aj nárok na zaplatenie zmluvne dojednaných úrokov z úveru. Pre prípad, ak by aj odvolací súd dospel k záveru, že úver je bezúročný, považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa zamietnuť žalobu v celom rozsahu pre nemožnosť zistenia dlžného nepremlčacieho zostatku úveru za nesprávny. Ďalej dôvodil, že pri absencii dojednania o amortizácii istiny podľa § 9 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. by súd prvého stupňa jednoduchým aritmetickým prepočtom musel zistiť, že pri počte 60 splátok a výške poskytnutého úveru 3.400,- Eur, predstavuje výška istiny úverovej splátky XX,XX Eur (X.XXX,- eur/60 splátok). Následne vzhľadom na ex offo povinnosť súdu prihliadať na premlčanie v spotrebiteľskej veci, mal možnosť zistiť, aká časť poskytnutej sumy pripadá na nepremlčanú časť.

Žalovaná sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho konania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušiť a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Z obsahu spisu vyplýva, že nárok na začatie konania bol podaný na súd prvého stupňa dňa 18.05.2015. Napadnutý rozsudok bol vyhlásený dňa 14.03.2016. v čase, keď prebiehalo konanie o tomto návrhu, súd prvého stupňa nemal vedomosť o tom, že uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 22.12.2015 č. k. 38K/62/2015 bol na majetok žalovanej vyhlásený konkurz.

Podľa § 47 ods. 1 veta prvá zákona č. 7/2005 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcu.

Podľa § 47 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. v konaniach prerušených podľa odseku 1 možno pokračovať na návrh správcu; správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu.

Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva, že jedným z procesnoprávných dôsledkov vyhlásenia konkurzu je prerušenie súdnych konaní, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu; prerušenie konania tu nastáva zo zákona (ex lege), preto o prerušení konania netreba vydávať rozhodnutie. Ďalším významným dôsledkom vyhlásenia konkurzu je skutočnosť, že v prerušených konaniach možno pokračovať len na návrh správcu, pričom správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu.

V preskúmvanej veci sa žalobca proti žalovanej domáhal zaplatenia pohľadávky patriacej do majetku žalovanej. Dotknutý bol teda majetok žalovanej (úpadcu), ktorý patrí do konkurznej podstaty a podlieha konkurzu. Vyhlásením konkurzu došlo ex lege k prerušeniu tohto konania (§ 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z.). Súd prvého stupňa by mohol v prerušenom konaní pokračovať a vo veci rozhodnúť len na návrh správcu konkurznej podstaty. Vzhľadom na to, že správca konkurznej podstaty v danom prípade návrh na pokračovanie v konaní nepodal, za tohto stavu súd prvého stupňa nemal v konaní pokračovať a vo veci rozhodnúť, nakoľko tento postup bol v rozpore s citovanými ustanoveniami zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Konanie je tak postihnuté vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolací súd z týchto dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h), ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym nárokom vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 226 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa o náhrade trov prvostupňového aj odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.